

Quartet Casals —Retorn al Palau

Palau Cambra

Dimarts, 25 de maig de

2021 – 20 h

Sala de Concerts



Programa

Quartet Casals

Vera Martínez Mehner, violí

Abel Tomàs, violí

Jonathan Brown, viola

Arnau Tomàs, violoncel

Franz Joseph Haydn (1732-1809)

*Quartet de corda núm. 27, en Re major, op. 20
núm. 4, Hob. III:34*

Felix Mendelssohn (1809-1847)

Quatre peces per a quartet de corda, op. 81

Capriccio. Andante con moto, BWV R 32

Fuga. A tempo ordinario, BWV R 23

Anton Webern (1883-1945)

Cinc moviments per a quartet de corda, op. 5

1. Heftig Bewegt

2. Sehr Langsam

3. Sehr Lebhaft

4. Sehr Langsam

5. In Zarter Bewegung

Dmitri Xostakóvitx (1906-1975)

Quartet de corda núm. 11

Introducció
Scherzo
Recitatiu
Étude
Humoresque
Elegia
Finale

Durada aproximada del concert: 80 minuts, sense pausa
Concert emès en directe per Catalunya Música

#clàssics #nousreferents

Comentari

Els quatre punts cardinals del quartet de corda

El quartet de corda és un gènere en si mateix dins de l'univers de la música de cambra que permet recórrer les estètiques diverses que han aparegut al llarg de la història musical.

Comencem amb Franz Joseph Haydn, que va configurar tot l'alfabet sonor d'aquesta formació instrumental. Aquest que sentirem forma part del recull de sis *Quartets* que trobem a l'opus 20, del 1774, en la seva maduresa, i que estan dedicats al príncep Nikolaus Zmeskall von Domanovecz. S'inicia en una atmosfera dramàtica amb la repetició enèrgica d'una nota, que anuncia el desenvolupament d'un relat musical que manté en suspens. Al segon temps apareix el ritme lent amb una harmonia dolça i íntima confeccionada en Re menor, que va modulant la intensitat de cada instrument fent variacions com petits passos que es dirigeixen cap a la melodia del primer violí, com la dolça tonada d'un cançó desconeguda. Al tercer i últim, l'aire popular que evoca aquest minuet a l'estil hongarès amb contratemps i agilitats de tota mena enllaça amb l'esperit del quart moviment, que irromp amb les escales obstinades dels zíngars que, curiosament, van influir tant en el Classicisme vienès amb el qual Haydn sembla voler retornar a la calma a l'últim compàs.

Fem un salt de diverses dècades per anar al Romanticisme amb Felix Mendelssohn. Aquesta obra, el *Capriccio*, és la tercera de quatre peces per a quartet de corda que va compondre al llarg de vint anys, entre el 1827 i el 1847, i que no es van publicar conjuntament fins després de la seva mort, com a opus 81. Aquesta que sentirem és del 1843, feta als trenta-tres anys. Hi trobarem una sonoritat magistral en l'equilibri entre les quatre sonoritats i la seva capacitat habitual de portar-nos de la melangia inicial fins a l'exaltació amb què va empenyent les veus dels instruments i els nostres sentiments, que reafirma amb dos acords conclusius rotunds.

Amb Anton Webern ja entrem al segle XX. Som de nou a Viena, però dos-cents anys després de Haydn, per això es diu que forma part de la Segona Escola de Viena –la primera fou la del mateix Haydn, amb Mozart i Beethoven. Webern va ser un dels compositors més destacats de l'anomenat Dodecafonisme, el moviment sonor d'avantguarda que trencava l'estructura tonal ortodoxa. Webern portaria més enllà els principis harmònics d'Arnold Schönberg.

Aquests *Cinc moviments per a quartet de corda* estan entre les primeres obres del seu catàleg; són del 1909. Fins i tot el fet de no voler-lo titular “Quartet núm. 1” denota la voluntat de Webern de trencar amb la tradició, que sembla evocar en la primera peça, la més llarga, amb un sentiment de revolta. La seva iconoclàstia es basa en una experimentació constant dels recursos tímbrics, amb notes pinçades, o fregades sobre el pont o sobre el batedor que semblen estirar la tensió del temps fins a límits inexorables.

En el cas de Dmitri Xostakóvitx, cinquanta anys després, el 1966, explora el llenguatge metafísic de la música, més que la sonoritat com a matèria. Aquest *Quartet* va ser estrenat pel Quartet Beethoven i és el primer dels quatre que va dedicar a cadascun dels seus membres, en aquest cas, al segon violí Vasily Shirinsky.

L'expressionisme que aconsegueix aquest compositor rus amb els colors del quartet de corda descriu l'època de la foscor soviètica combatuda per una esperança individual que va aportant llum a l'atmosfera asfixiantment bèl·lica, d'harmonies tràgiques, amb les veus de cadascun dels quatre instruments sobresortint amb dissonàncies plenes de sentit. Una obra extensa de set moviments de la qual podem gaudir ofert pel Quartet Casals, que porta aquest compositor al seu ADN musical.

Mònica Pagès, *periodista musical*.

Mecenes Protectors



Mecenes d'Honor



Mitjans Col·laboradors



Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Bankia – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Col·legi Oficial d'Òptics
Optometristes de Catalunya – Deloitte – Eurofirms Group – Fundació Antigues Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía
Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Teatre Romea – Veolia Serveis Catalunya S.A.U.

Membres Palau XXI

M^a Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Clomer
Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – Maria José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal

Biografia



© igor.cat

Quartet Casals (Vera Martínez-Mehner, violí; Abel Tomàs, violí; Jonathan Brown, viola; Arnau Tomàs, violoncel)

Fundat el 1997 a l'Escuela Superior Reina Sofia de Madrid, va celebrar la temporada del seu vintè aniversari amb un projecte especialment ambiciós: la integral dels 17 *Quartets* de Beethoven, juntament amb sis obres d'encàrrec a compositors contemporanis, i interpretats en ciutats d'Europa, l'Àsia i l'Amèrica Llatina, incloent-hi Londres, Viena, Berlín i Tòquio. El més destacat de les seves pròximes temporades inclou el cicle dels deu últims *Quartets* de Mozart, així com altres projectes centrats en els compositors hongaresos Bartók, Ligeti i Kurtág.

D'ençà que va guanyar els primers premis als concursos internacionals de Londres i d'Hamburg, el Quartet Casals ha estat convidat habitual a les sales de concerts més prestigioses del món: Carnegie Hall (Nova York), Wigmore Hall (Londres), Philharmonie (Berlín), Kölner Philharmonie (Colònia), Cité de la Musique (París), Schubertiade de Schwarzenberg i Concertgebouw (Amsterdam), entre moltes altres ciutats del món.

El Quartet Casals ha desenvolupat una important producció discogràfica per al segell Harmonia Mundi, que es tradueix fins al moment en l'edició d'una dotzena de CD, amb un repertori que inclou obres d'autors com Arriaga o Toldrà fins als autors clàssics vienesos, com Mozart, Haydn, Schubert i Brahms, però sense oblidar grans noms del segle XX, com Debussy, Ravel i Zemlinsky. També destaca l'enregistrament en directe d'una sèrie de DVD amb la integral dels *Quartets* de Schubert, editats per Neu Records. El Quartet Casals va començar el 2018 amb la gravació la integral dels *Quartets* de Beethoven, editats per la discogràfica Harmonia Mundi en tres entregues: *Inventions*, la primera, ha rebut crítiques excel·lents; *Revelations*, la segona entrega, va sortir el 2019, i *Aphoteosis*, l'última, es va publicar el 2020, coincidint amb el 250 aniversari del naixement del compositor.

Guanyar el prestigiós guardó de la Fundació Borletti-Buitoni de Londres va permetre al Quartet començar a utilitzar arcs del període Barroc-Clàssic per a la interpretació de la música d'autors que van des de Purcell fins a Schubert, tot refinant d'aquesta manera la seva capacitat d'aprofundir en els matisos entre diferents llenguatges estilístics. El Quartet Casals ha rebut també una profunda influència de compositors vius de la nostra època, com György Kurtág, i ha ofert estrenes mundials de destacats compositors contemporanis espanyols, entre els quals el *Concert per a quartet de corda i orquestra* de Francisco Coll, estrenat amb l'Orquesta Nacional de España.

En reconeixement a la seva tasca de difusió cultural, els membres del Quartet Casals han estat reconeguts com a ambaixadors culturals per la Generalitat de Catalunya i l'Institut Ramon Llull. Anteriorment, el Quartet ja havia obtingut el Premio Nacional de Música atorgat pel Ministeri de Cultura (2006), així com el Premi Ciutat de Barcelona (2005) i el Premi Nacional de Cultura de Catalunya (2016). El Quartet Casals actua cada any al Palacio Real de Madrid, amb l'extraordinària col·lecció d'instruments Stradivarius.

El Quartet Casals apareix sovint per televisió i ràdio a tot Europa i a l'Amèrica del Nord i, a més d'impartir classes magistrals molt sol·licitades, és quartet resident al Conservatori Koninklijk de la Haia i a l'Escola Superior de Música de Catalunya, a Barcelona, ciutat on viuen els seus quatre integrants.

Palau de la Música Catalana

DG 06.06.21

OBC & Ros Marbà
— *El giravolt de maig*
de Toldrà

DT 08.06.21

Alba Ventura, piano
— *Iberia* d'Albéniz

DJ 10.06.21

Carolyn Sampson
& Juan de la Rubia
— *Quadern d'Anna*
Magdalena Bach de Bach

DT 15.06.21

Gautier Capuçon
& Frank Braley
— Homenatge a Pau
Casals

DG 20.06.21

Olivier Latry, orgue
— *L'organista*
de la catedral de
Notre-Dame de Paris

DG 27.06.21

Philippe Jaroussky
& Emöke Baráth
— *Storia di Orfeo*

DS 10.07.21 | DG 11.07.21

Passió segons sant Mateu
de Bach
— Centenari de
l'estrena amb l'Orfeó
Català



#LaMúsicaEnsOmpleDeVida

Confecciona el teu pack a mida i gaudeix del **15% de descompte**
(de 4 a 9 concerts) i del **20% de descompte** (a partir de 10 concerts).
Preus especials per a grups i packs a mida d'entrades. Consulta els
descomptes per a menors de 35 anys a www.palaumusica.cat/joves

Més informació a www.palaumusica.cat

També et pot
interessar...

Palau Cambra Lied
Schubertiada a Barcelona
Fatma Said, soprano

Fatma Said, soprano
Malcolm Martineau, piano

Obres de Duparc, Mohie El Din, Poulenc i Schumann

En col·laboració amb l'Associació Franz Schubert de Barcelona
i el Centro Nacional de Difusión Musical

Dijous, 27.05.21 – 20 h
Petit Palau
Preu: 15 euros

Amb el suport de:



ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ



Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura



Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura



GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA
Y DEPORTE

inaem
INSTITUTO NACIONAL DE
ARTES ESCÉNICAS Y DE LA MUSICA

Membre de:



EUROPEAN
CONCERT HALL
ORGANISATION